

Biovelddag trekt weer 100 geïnteresseerden

De stijgende interesse in biologische productie vraagt steeds meer kennisopbouw. De biologische proefvelden van Inagro staan jaar na jaar garant voor praktijkproeven die antwoorden zoeken op de vragen van de biotelers. Verder worden ook nieuwe technieken en teelten uitgetest op hun potentie voor de biotelers en -markt. Om dit aan het brede publiek te tonen, organiseert Inagro al jarenlang twee bezoeken aan de proeven: een in juni en een eind oktober - begin november.

Ignace Deroo, bioconsulent Boerenbond

De lente van 2021 is niet te vergelijken met die van de voorbije jaren. Er viel veel meer neerslag, waardoor de teelten goed konden gedijen. Maar ook het onkruid profiteerde mee van de vochtige omstandigheden. Een uitdaging dus voor de biologische telers, die het zonder herbiciden moeten runnen. De proefvelden stonden er echter heel netjes bij. Een strakke aanpak van het onkruid met schoffel en wiedege leverde

mooi werk. De ervaring van 20 jaar proefveldwerking en onderzoek toonde dat het kan. Maar het was geen gemakkelijke opdracht in een omgeving waar de natuur ook graag zijn buikje rond eet. In tegenstelling tot enkele jaren geleden zag je heel veel teelten onder netten bedolven. Waar we die vroeger vooral inzetten tegen schadelijke insecten, zijn ze nu ook nodig om houtduiven, hazen en konijnen van de gewassen te houden. Teelten die weinig

last hebben van houtduiven worden omheind om hazen en konijnen buiten te houden.

Standaardproblemen blijven aandacht vragen

De rondgang werd aangevat bij de bloemkolen, waar de koolvlieg nog altijd verder onderzoek nodig maakt. De werkzame stof spinosad werd vergeleken met diverse alternatieven, zoals aaltjes, schimmels en meststoffen van dierlijke oorsprong. Het doel van deze proef is om het gebruik van biopesticiden te kunnen reduceren tot nul door het gebruik van goede alternatieven. Alle behandelingen zorgden voor een vermindering van het aantal larven aan de wortels. De controle zonder enige behandeling moest het duidelijk afleggen tegen de larven, waardoor meer dan een derde van de planten uitviel. Bij de andere objecten lag de uitval veel

lager. Omdat de oogst nog niet was afgerond, waren er nog geen definitieve productieresultaten.

Biologische spinazie voor verwerking wordt meestal betrokken van bedrijven die een lage onkruiddruk op hun percelen hebben. In Vlaanderen is de onkruiddruk hoog. Daarom werd een proef aangelegd om te zien welke aspecten helpen om het onkruid onder controle te houden. Voor opkomst werd daarom gekozen voor branden of tweemaal wiedegeen. In naopkomst werd enkel nog gewiedegd. De voorziene schoffelbeurt werd niet uitgevoerd. Uiteindelijk werd er ook niet geoogst omdat de bemesting te laag was en er dus geen goede productie kwam. De vele gele bladeren waren de reden voor het afkeuren van het gewas voor verwerking. Wie denkt aan biospinazie voor verwerking, moet rekening houden met deze kwaliteitsfactoren: er mogen geen giftige onkruiden en aardappelopslag aanwezig zijn en er mogen niet te veel gele bladeren te zien zijn. Er is wel nog een nuance in de kwaliteit als er geoogst wordt voor puree. Dan mogen er iets meer afwijkende spinazieplanten aanwezig zijn en wordt er ook iets lager gemaaid. Hierdoor is de productie per ha wat hoger, maar de uitbetaalprijs is ook lager. Uit de proef bleek dat de spinazie voldoende onkruidvrij kan worden gehouden door meerdere wiedegebeurten toe te passen in zowel voor- als naopkomst.

Groenbedekkers worden steeds meer de regel in het najaar en de winter. Ze zorgen voor het vastleggen van stikstof en houden de bodem levend. Maar voor je een andere teelt kan starten, moet de groenbedekker wel eerst worden vernietigd. Ook het tijdstip van aanpakken kan een verschil opleveren in bijvoorbeeld de stikstofnalevering van de groenbedekker. Zo levert klepel voor 15 februari 20 kg extra stikstof op ten opzichte van klepelen begin april. Een bijkomend aspect is hoe de

groenbedekker het onkruid kan onderdrukken en zo ook een schoner perceel kan achterlaten. Rogge in combinatie met winterwikke scoort op onderdrukking heel goed in de proeven, terwijl phacelia het weer heel wat minder doet. De vorstgevoeligheid is een derde belangrijke factor. Rogge en winterwikke verdragen een winterprik goed, terwijl phacelia en Alexandrijnse klaver dan bevroren. Het effect van de rogge en winterwikke was ook goed te zien in de bouwvoor door een goede structuur en mooie doorworteling. In wortelen en knolselder is er veel te doen om de wortelvlug. Netten kunnen hiervoor een oplossing bieden, maar moeten op het juiste tijdstip worden uitgelegd. Een combinatie met de monitoring van de populatie wortelvliegen moet meer duidelijkheid geven over hoe lang de netten moeten blijven liggen. Dit kan best zo kort mogelijk, omdat je een microklimaat realiseert onder de netten dat onder meer het onkruid een extra boost geeft. Er werden netten uitgetest van diverse merken, maar de resultaten zijn pas in het najaar beschikbaar.

Water besparen

De droge zomers van de laatste jaren zetten iedereen aan om in te zetten op maximaal rendement van het gegeven water. Daarom werden meerdere irrigatieproeven aangelegd met zowel onder- als bovengrondse druppelslangen in enkele of dubbele gewasrij. Vorig jaar werd dezelfde proef aangelegd en toen waren er kleine verschillen waar te nemen tussen de diverse irrigatiesystemen, maar een groot verschil telkens met de niet-geïrrigeerde plotjes. Dit jaar werd er nog niet geïrrigeerd wegens de regelmatige neerslag. In datzelfde kader van water besparen werd er ook een proef aangelegd rond afdekking van de bodem met diverse organische materialen en in diverse diktes: grasmaaisel, compost, stro, houtsnippers, compostsnippers en

champost. De knolvenkel was nog maar net geplant. De diverse mulchtypes werden handmatig aangebracht wat in een proef wel kan, maar niet mogelijk is op grotere schaal. De hoeveelheid mulchmateriaal is ook groot als je voor bepaalde soorten tot zelfs 10 cm dikte gaat. Deze toepassing moet goed opgevolgd en nadien goed geëvalueerd worden om praktijkrijp te maken.

Niet kerend bewerken

Op de proeftuin wordt de bodem nu al meerdere jaren niet kerend bewerkt. Daarom werd er een proef aangelegd met de ecoploeg in vergelijking met verder niet kerend bewerken. De ecoploeg werkt heel ondiep (5 à 15 cm) en 100% achter de trekker, waardoor er ook geen ploegzool ontstaat. Voorlopig was er weinig verschil te zien in de bloemkolen die op deze proef groeiden. Het grote voordeel van niet-kerend bewerken is de mooie structuur die je ►

In een knolvenkelproef rond afdekking van de bodem met organische materialen werden diverse mulchtypes handmatig aangebracht, zoals hier compostmulch.

Dankzij een goede monitoring van wortelvliegen via plakvallen kun je bepalen hoe lang je netten moet laten liggen.

opbouwt in de bodem, een nadeel is dan weer dat je eventueel wat meer last kan krijgen van bepaalde onkruiden. Maar een consequente onkruidaanpak kan dit verhelpen.

De ontwikkeling van nieuwe aardappelplassen die resistent zijn of sterk zijn tegen de plaag zet jaarlijks grote stappen. Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van deze nieuwe rassen, wordt er jaarlijks een rassenproef aangelegd waarin geen enkele behandeling wordt toegepast. Dit past perfect in het 'Convenant robuuste biologische aardappelteelt', dat in juli 2018 werd ondertekend met de bedoeling om vanaf 2021 enkel nog rassen te telen met een goede plaagresistentie in bio. Dit jaar liggen er 29 rassen in proef. De definitieve resultaten zullen we tijdens de najaarsbezoeken kunnen bewonderen.

Nieuwe technieken en teelten in onderzoek

Nieuwe technieken en nieuwe teelten zorgen voor heel wat extra proeven bij Inagro. Mengteelten zijn zo'n nieuwe techniek, waarbij men op zoek gaat naar de mogelijkheden van het vermengen van twee teelten om tot een hoger rendement per ha te komen. Er werden

proeven opgezet met onder meer diverse rassen gele erwt en zomergerst. Er werd ook gekeken naar de mengteelt van diverse rassen veldbonen met zomertarwe. Wildschade blijft bij beide mengteelten een aandachtspunt. Zonder de vlinderbloemigen tussen het graan zal de teelt minder goed opbrengen, daar er ook minder graan uitgezaaid wordt dan in een zuivere graanteelt (ongeveer halve dosis).

Bij de nieuwe teelten zijn quinoa, witte lupinen, soja en kikkererwt aan de orde. Bij quinoa wordt vooral gekeken naar de teelttechniek, waarbij de zaaidichtheden en rijafstanden worden gevarieerd. Het effect hiervan zal worden bekeken in de opbrengst, ziekten en onkruidruk. Witte lupinen zijn nog minder bekend en zijn, in tegenstelling tot blauwe lupinen, gevoelig voor brandvlekkenziekte. Daarom werd er een rassenproef aangelegd waarbij twee rassen minder gevoelig zouden zijn voor deze ziekte. Tijdens het veldbezoek stonden alle rassen er heel behoorlijk bij. Soja is een nieuwe teelt die normaal in warmere regionen groeit. Daarom moet een rassenproef de rassen detecteren die vroeg afrijpen en dus beter passen in ons klimaat. Verder wordt ook het ruw eiwitgehalte opgevolgd om de waarde te kennen

voor menselijke voeding.

Kikkererwten zijn ook nieuw in Vlaanderen. Net zoals bij soja zijn er in onze bodems geen stikstoffixerende bacteriën aanwezig die in symbiose kunnen leven met deze kikkererwten. In de proef worden twee sporen onderzocht: extra bemesting met 55 kg stikstof/ha en het gebruik van een inoculum. De opkomst was minder dan verwacht, vermoedelijk het gevolg van de lage temperatuur en de aanwezigheid van de bonenvlieg.

Snelle evolutie in machines voor vernietiging groenbemesters

Ter afronding werden nog enkele machines gedemonstreerd in de niet-verkoopbare spinazieteelt. Het doel was het gewas te vernietigen en oppervlakkig in te werken. De machines werkten op totaal diverse manieren en de bodem was ook net te vochtig om goed werk te kunnen leveren. In het najaar volgt er een extra demo rond machines die dit werk moeten uitvoeren. Hopelijk vallen de weersomstandigheden dan mee. Dit kan zeer interessant zijn voor gangbare telers die het gebruik van glyfosaat willen vervangen door een alternatieve, goed werkende techniek om hun groenbemesters in te werken. ■

In de niet-verkoopbare spinazieteelt werden enkele machines gedemonstreerd. In het najaar volgt hier een extra demo rond.